

**ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНОГО СЕРЕДОВИЩА
GOOGLE WORKSPACE ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ**

Марина Гуринова

**Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Шосткинський фаховий медичний коледж»
м. Шостка, Україна**

Анотація. Діджиталізація охопила всі сфери суспільного життя України. Уряд, враховуючі світові тенденції, взяв курс на цифрову трансформацію держави. Освіта не стала винятком, а коронавірус тільки прискорив процес її інформатизації. Питання організації дистанційного навчання є дуже актуальним в умовах сьогодення, коли ми вимушені жити в період карантинних обмежень та повного локдауну. Стаття присвячена аналізу організації освітнього процесу за допомогою хмарного освітнього середовища. Метою статті є висвітлення досвіду та ефективності використання платформи Google Workspace (раніше G Suite) в закладі освіти.

Ключові слова: дистанційне навчання, хмарне середовище, Google Workspace.

Дистанційне навчання – це виклик для всіх учасників освітнього процесу. Я думаю, що заклади освіти були не готові до цього, незважаючи на те, що використовували в своїй освітній діяльності різні платформи, такі як Moodle, Office 365 Education, Google Classroom тощо. Але ці платформи використовувалися як додаток до очного навчання і ніхто не передбачав, що вони можуть стати інструментом повноцінного навчання студентів.

Питання якісної організації дистанційного навчання та системи контролю за цим навчанням зараз турбують всю педагогічну спільноту. Перед закладами освіти стоїть дилема, яку навчальну платформу обрати для ефективного освітнього процесу. Наш заклад освіти, КЗ Сумської обласної ради «Шосткинський фаховий медичний коледж», не став винятком.

Локдаун, запроваджений у березні 2020 року, потребував негайного вирішення питань ефективної організації навчання студентів, а саме:

- як швидко організувати освітній процес та охопити ним всіх його учасників?
- як забезпечити якість навчальних занять, які проводяться за допомогою дистанційних технологій?
- як здійснювати контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів?
- як забезпечити якісну практичну підготовку студентів у дистанційному форматі?
- як адміністрації закладу здійснювати контроль за освітнім процесом?

Адміністрацією нашого закладу було прийнято рішення, що організація освітнього процесу в умовах локдауну відбуватиметься централізовано, щоб це було зручно та зрозуміло для студентів та викладачів. На Google диску був створено сайт, а для кожного викладача – сторінка на ньому, куди викладачі мали змогу виставляти лекційні матеріали, відео, презентації, завдання, рекомендації тощо. Кожен викладач самостійно вирішував, які інструменти, хмарні сервіси для навчання він буде використовувати. Викладачам, які потребували допомоги з розміщення навчальних матеріалів, створення завдань, надавалися консультації, практична допомога.

Після завершення 2019-2020 навчального року було проведено аналіз якості дистанційного навчання, виявлені проблеми та недоліки. Зроблено висновок, що найбільше постраждала якість практичного навчання студентів-медиків, майбутніх фармацевтів. Адже дистанційно не можна навчити практичним навичкам та їх відпрацьовувати. З іншого боку, за період весняного локдауну кількість викладачів, які активно використовували додатки Google в освітньому процесі, зросла з 32% до 74%. Тому, питання переходу з нового навчального року на хмарне середовище Google Workspace (раніше G Suite) вирішилося само по собі. Прискорило перехід повідомлення

від Google, що студенти не можуть користуватися додатком Google Клас у навчальному закладі за допомогою приватних облікових записів.

До переваг користування цим хмарним середовищем можна віднести:

- безкоштовно для закладів освіти,
- корпоративна електронна адреса,
- необмежений обсяг пам'яті на Google диску,
- можливість збереження результатів командної роботи на спільному диску;
- розширені функції безпеки,
- можливість приєднання до відеозв'язку безпосередньо через клас,
- необмежений час відеозв'язку (у порівнянні із Zoom),
- можливий імпорт оцінок після виконання завдань студентами,
- адміністративний контроль над обліковими записами користувачів.

Аналіз організації дистанційного навчання в нашому закладі показує, що для якісного освітнього процесу необхідно, щоб навчальний матеріал подавався викладачами регулярно. Це є ключовим моментом для забезпечення результативності навчання студентів. Якщо навчальні матеріали та контрольні завдання надходять не системно, а студенти тижнями чекають на нові, на перевірку виконаних контрольних, якщо не встановлені строки виконання завдання, – це вповільнює роботу студентів, розслабляє їх і негативно впливає на продуктивність.

Хочу зазначити, що в умовах осінніх карантинних обмежень, всі навчальні заняття в нашому закладі відбувалися онлайн згідно розкладу занять. Зараз, коли ми перейшли на змішану форму організації освітнього процесу, всі лекційні заняття також відбуваються онлайн згідно розкладу. В нашому закладі створені для цього всі умови. Всі без винятку аудиторії підключені до інтернету. Тому викладачі, які за розкладом проводять заняття очно та дистанційно, можуть це робити не виходячи з кабінету. А студенти, які раніше приходили на заняття очно, тепер за розкладом заходять у

віртуальний клас на заняття онлайн. Тобто, освітній процес максимально наближений до очного.

Другою умовою якісної організації дистанційного навчання є використання елементів візуалізації. Під час дистанційного навчання можливості самовираження викладача обмежені. У вирішенні цієї проблеми допоможуть елементи візуалізації, наприклад, короткі відео, презентації, ілюстрації тощо. Це допоможе наочно продемонструвати теоретичний матеріал.

Третьою необхідною умовою є регулярне оцінювання знань студентів. Для утримання концентрації уваги студентів на дисципліні необхідно проводити регулярне поточне оцінювання за допомогою експрес тестування, вирішення задач, творчих завдань тощо. Це також допоможе виявити частини матеріалу, що незрозумілі для студентів, на що треба звернути особливу увагу під час наступних занять.

Однією із недоліків дистанційного навчання може бути відчуття ізоляції студентів. Для уникнення цього важливо підтримувати персоналізований контакт зі студентами за допомогою коментування помилок у персоналізованих повідомленнях, пояснювання оцінки, надання своїх рекомендацій. Крім того, на хмарному середовищі нашого закладу створені класи для проведення виховних годин, годин психолога, організовані онлайн-конкурси, опитування тощо. Все це дозволяє студентам обмінюватися ресурсами та порадами, генерувати дискусії та дебати, відчувати свою належність до справжньої, динамічної та успішної освітньої спільноти.

Хмарне середовище Google Workspace (раніше G Suite) дає «можливість ефективно забезпечити різні форми навчання: перевернуте, змішане, дистанційне, індивідуалізувати навчання, а також широко використовувати групові форми роботи» [1]. Є можливість організувати проектну діяльність студентів у дистанційному форматі, наприклад, шляхом створення спільної презентації, в якій матеріал можуть одночасно редагувати декілька студентів. Вони можуть обмінюватися думками, коментувати,

редагувати матеріал інших, допомагати один одному. Така спільна робота розширює можливості навчання, адаптує до роботи в групах. Процес навчання стає цікавішим та більш адаптованим для сучасних студентів.

Ще одним з недоліків дистанційного навчання є те, що воно «створює виклики для дотримання норм і правил академічної доброчесності. Для учнівства виникає можливість списування, для вчительства постає проблема справедливого оцінювання. Найголовніша профілактика списування — розумна помірність навантаження. Часто діти списують через надмірну кількість завдань, особливо, якщо вправи затеоретизовані й одноманітні»[3, с.15].

Таким чином, важливою вимогою сьогодення є організація якісного та ефективного навчання у дистанційному форматі. На мій погляд, хмарне середовище Google Workspace максимально забезпечує якість освітнього процесу. На думку міністра освіти і науки України Сергія Шкарлета, «дистанційне навчання не зможе повністю замінити очну форму. Дистанційна освіта в усьому світі на сьогодні є рятівним елементом для того, щоб навчання було якісним. Однак вона є додатком до очної форми навчання як розширення власних можливостей набуття додаткових компетенцій» [2]. Адже кожна проблема – це привід до якісних змін, пошуку нових можливостей.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Мартинюк Л.А. "Використання Google-сервісів для організації освітнього процесу". Режим доступу: <https://naurok.com.ua/dopovid-na-temu-vikoristannya-google-servisiv-dlya-organizaci-osvitnogo-procesu-43704.html>. (дата звернення 01.03.2021).
2. Міністерство освіти і науки України. [Веб-сайт]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/distancijne-navchannya-ne-zmozhe-povnistyu-zaminiti-ochnu-formu>. (дата звернення 03.03.2021).
3. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації. Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>. (дата звернення 03.03.2021).